

LSMU MEDICINOS AKADEMIJOS IR LIGONINĖS KAUNO KLINIKŲ SAVAITRAŠTIS, 2010 m. lapkričio 19 d., Nr. 38 (1858)

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

KVIETIMAS

Gerb. Universiteto bendruomenės nariai,

Lapkričio 26 d. vyks pirmojo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto **rektorius rinkimai**. MLK Z. Januškevičiaus posėdžių salėje 10 val. vyksiančiame atviraime LSMU Tarybos posėdyje pretendentai, viešo konkurso būdu siekiantys eiti Universiteto rektoriaus pareigas, pristatys savo koncepcijas, vyks atvira diskusija. Kol uždaram LSMU Tarybos posėdyje LSMU Taryba slaptu balsavimu apsispręs, kurį iš pretendentų skirti eiti Universiteto rektoriaus pareigas, LSMU Lietuvos medicinos ir farmacijos muziejaus direktorius doc. Tauras Mekas ir Veterinarijos akademijos prof. Antanas Sede-revičius pristatys istorinius pranešimus apie visus mūsų institucijos rektoriaus pareigas ėjusius vadovus.

Kviečiame Universiteto bendruomenę aktyviai dalyvauti šiame svarbiame Universiteto ateičiai renginyje.

Dr. Jonas Milius, Tarybos pirmininkas
Prof. Rūta Jolanta Nadišauskienė, Tarybos sekretorė

SKELBIMAS

Informuojame, kad pre-tendentais dalyvauti vieša-me konkurse Lietuvos svei-katos mokslų universiteto rektoriaus pareigoms eiti užregistruoti:

1. Prof. habil. dr.
Irena Misevičienė
2. Prof. dr.
Leonas Valius
3. Prof. habil. dr.
Remigijus Žaliūnas

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Tarybos preten-dentų rektoriaus pareigoms eiti dokumentų atitikties nustatytiems reikalavimams įvertinimo komisija

LSMU Tarybos posėdyje.

2010 m. lapkričio 15 d.

Nutarimas

„Dėl pretendentų Lietuvos sveikatos mokslų universiteto rektoriaus pareigoms eiti dokumentų atitikties nustatytiems reikalavimams įvertinti siūlomos trijų Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Tarybos narių komisijos keitimo“

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Taryba (toliau – LSMU Taryba), gavusi LSMU Tarybos pirmininko dr. J. Miliaus informaciją, kad dėl objektyvių priežasčių reikia keisti pretendentų LSMU rektoriaus pareigoms eiti dokumentų atitikties įvertinimo komisijos sudėtį, nutaria:

1. Pakeisti, pretendentų LSMU rektoriaus pareigoms eiti dokumentų atitikties nustatytiems reikalavimams įvertinti LSMU Tarybos narių komisijos sudėtį ir patvirtinti komisiją tokios sudėties:
 1. Prof. Saulius Petkevičius
 2. Egidija Vaicekauskienė
 3. Prof. Henrikas Žilinskas
2. LSMU Tarybos 2010 m. lapkričio 5 d. nutarimą Nr. 2-3 laikyti negaliojančiu.

Dr. Jonas Milius, Tarybos pirmininkas
Prof. Rūta Jolanta Nadišauskienė, Tarybos sekretorė

Pagrindinis
rėmėjas

Rėmėjas:

www.neprakaituok.lt
www.gera-atmintis.lt
www.vaikosveikata.lt
www.uzkietejo.lt
www.ipсен.com

Užsieniečių studijoms mūsų universitete – 20 metų

Prof. Angelija Valančiūtė

LSMU Histologijos ir embriologijos katedros vedėja

1990 m. lapkritį mūsų universitete pasirodė pirmieji užsienio studentai. Universiteto darbuotojai prisimena, kad tai buvo studentai iš Libano. Šios sukakties proga norisi prisiminti, kokia buvo pradžia, kaip plėtėsi užsieniečių studijos, ko pasiekta, kiek toli nueita.

1990 m. spalio 12 d. Tai – pradžios diena. Tuometis studijų prorektorius prof. R. Stropus pasirašo pirmąją sutartį. Iš Libano pusės sutartį pasirašo Libano konsulas Maskvoje Geabrel Geara. Nors sutartis buvo pasirašoma su Libano konsulatu Maskvoje, jau sutarties preambuleje atsiranda privati kompanija B.P. TRA S.A.R.L. Ši kompanija įgaliojama tarpininkauti studentų atvykimui į Kauną. 1990 m. gruodžio 19 dieną tuometis rektorius prof. A. Praškevičius pasira-

Prof. Angelija Valančiūtė.

šo antrąją sutartį jau su kita Libano privačia kompanija MIDLINE. Šia antrąją sutartimi įsipareigojama libaniečius priimti nuo 1991–1992 m. m. Šios dvi sutartys yra jau istorija, jos atvertė naują puslapį universiteto gyvenime, daug prisidėjo prie universiteto tarptautinio pripažinimo ir jo vardo garsinimo. Studentai atvyko netrukus po pirmosios sutarties pasirašymo

ir užklupo tada, reikia pripažinti, Kauno medicinos instituto katedras labai netikėtai. Nors buvo įsipareigota studijas vykdyti anglų kalba, katedros ir biblioteka neturėjo vadovėlių, tik maža dalis dėstytojų pakankamai gerai mokėjo anglų kalbą. Dirbantys su pirmo kurso studentais dėstytojai visai neturėjo laiko tam pasiręsti. Studentai taip pat buvo neįprasto mums temperamento: aktyvūs, drašūs.

Šių eilučių autorė nuo 1992 m. vasario 1 dienos buvo pakviesta dirbti Fundamentinės medicinos fakulteto (tada toks buvo) prodekanė, o dekanas doc. V. Aželis pasiūlė perimti visus reikalus, susijusius su libaniečiais. Nuo tada prasidėjo mano darbas, kuris truko daugiau nei 15 metų. Tai buvo ir įdomi gyvenimo patirtis, ir pažintis su daugeliu puikių mūsų universiteto žmonių: dėstytojais, administracijos personalu.

Nukelta į 2 p.

Atidengta paminklinė atminimo lenta

Lapkričio 11 d. ant pastato K. Donelaičio g. 46 atidengta paminklinė atminimo lenta, skelbianti: „Ši namą pastatė ir jame gyveno žymūs Lietuvos gydytojai: doc. Andrius Matulevičius (1897–1959), doc. Stasys Žilinskas (1891–1965), doc. Antanas Garmus (1881–1955), plk. lt. Juozas Trečiokas (1898–1960)“.

Nukelta į 2 p.

Iš kairės: prof. L. Labanauskas, doc. N. Šimkienė, doc. D. Baliutavičienė ir doc. V. Siudikas.

Sudėtinga šlapimo pūslės operacija

Operuodami invazinį šlapimo pūslės vėžį jaunam 40 metų amžiaus vyrui, Kauno klinikų Urologijos klinikos gydytojai pritaikė Lietuvoje dar retą metodiką – pašalinę šlapimo pūslę, išplonosios žarnos segmento suformavo naują, prisiuvę ją prie šlaplės.

Pasak gydytojo urologo dr. Stasio Auškalnio, gydant invazinį, sistemiskai neišplitusį šlapimo pūslės vėžį, rekomenduojama šalinti šlapimo pūslę (vyrams – kartu su priešine liauka, moterims – kartu su gimda, makštimi ir kiaušidėmis), kartu atliekama limfonodektomija. Vienas iš operacijos etapų yra šlapimo nuosruvos suformavimas. Ši problema sprendžiama įvairiai. Šiuo metu Lietuvoje dažniausiai taikoma metodika yra šlapimą nesulaikančio rezervuaro suformavimas, kai prie izoliuoto plonosios žarnos segmento vieno galo prijungiami šlapimtakiai, o kitas segmento galas išvedamas pro pilvo sieną (suformuojama stoma – urostoma). Po šitokia metodika atliktos operacijos, nors ji sukelia mažiausiai komplikacijų, išskyla gyvenimo kokybės klausimas – pacientams visą gyvenimą tenka prie pilvo sienos klijuoti šlapimą surenkančius maišelius. Kita me-

Operacija atlikusi komanda (iš kairės): Urologijos klinikos vadovas doc. Mindaugas Jievaltas, dr. Stasys Auškalnis, operacines slaugytojos ir doc. Daimantas Milonas.

todika yra šlapimą sulaikančio rezervuaro sudarymas. Vienais atvejais šiuos rezervuarus pacientams reikia kateterizuoti patiems, kitais atvejais – rezervuaras yra prisiuvas prie šlaplės ir pacientai šlapinasi natūraliu būdu.

Šiuo atveju invaziniu vėžiu sergančiam jaunam, 40 metų, vyrui buvo nuspręsta pritaikyti per pastaruosius 2 dešimtmečius pasaulyje vis labiau populiarėjančią operaciją gydant invazinį šlapimo pūslės vėžį – radikaliąją cistek-

tomiją. Atliekant šią operaciją iš plonosios žarnos segmento suformuojamas šlapimo rezervuaras ir prijungiamas prie šlaplės (ortotopinė šlapimo pūslė). Šią operaciją atliko LSMU Urologijos klinikos gydytojai dr. S. Auškalnis, doc. Daimantas Milonas, Urologijos klinikos vadovas doc. Mindaugas Jievaltas, kartu su konsultantu gyd. urologu Stevenu Joniau iš Belgijos, Liuvono universitetinės ligoninės.

Nukelta į 2 p.

Tarptautinis kursas vaikų anesteziologams

Dr. Andrius Macas

Anesteziologijos klinikos vadovas

Anesteziologijos klinikos Medicininės simuliacijos centre viešėjo vaikų gydytojų anesteziologų-reanimatologų grupė iš Ukrainos, Baltarusijos ir Kazachstano, atvykusi tobulinti anesteziologijos žinių ir įgūdžių. Išsamus kursas skirtas keletui temų: apie vaikų anatomi-

paskaitas skaitė doc. Danguolė Rūgūtė, medicininės simuliacijos principų taikymo užsiėmimus vedė dr. Andrius Macas, klinikinį įgūdžių simuliacijas vedė dr. Arūnas Gelmanas, dr. Tadas Lenkutis ir Linas Pieteris.

Tai antroji delegacija Anesteziologijos klinikos Medicininės simuliacijos centre. Malonu, kad ne tik Lietuvos, bet ir užsienio šalių kursantų nuomonė apie šiuos spe-

cialius medicininės simuliacijos kursus yra palanki. Medicininės simuliacijos reikšmė ir nauda vis plačiau pripažįstama, kaip ir mūsų klinikos Medicininės simuliacijos centras. Lapkričio mėn. atvyks dar dvi kursantų grupės iš Latvijos bei Estijos ir dvi anesteziologų-reanimatologų grupės iš Lietuvos, kurios Medicininės simuliacijos centre tobulins inhaliacines anesteziologijos taikymo įgūdžius.

Užsieniečių studijoms mūsų universitete – 20 metų

Atkelta iš 1 p.

Aš dėkoju likimui, kad visai netikėtai man teko prisiliesti prie naujos veiklos srities kūrimo mūsų universitete.

Pirmas išpūdis nebuvo teigiamas. Sutartys su privačiomis Libano kompanijomis labai ribojanti universiteto teises: studentus parinkdavo kompanijų atstovai, universitetas neturėjo teisės su jais pasirašyti tiesioginių sutarčių.

Libano firmų atstovai bandė diktuoti savo sąlygas bendrabutyje, nurodinėti dėstytojams.

Su tuometiniu rektoriumi prof. V. Grabausku ne kartą kalbėjome, kad reikia baigti mokytį jau atvykusius studentus ir daugiau jų nebepriimti. Toks buvo pirmas išpūdis, atrodo, kad problemų ir vargo yra daug daugiau nei naudų, nes tas pirmasis mokeskis už mokslą buvo labai menkas (1150 JAV dolerių). Teko daug dirbti ir modifikuoti sutartis: pavyko pakelti mokesčių už mokslą.

Užsieniečių studijų klausimai ir problemos buvo nuolat svarstomi rektorate. Palengva keitėsi nuomonė ir formavosi nuostata, kad šį pradėtą darbą reikia tęsti. Buvo nutarta siekti pasirašyti sutartis tiesiogiai su studentais, numatyti abiejų pasirašančių pusių teises ir pareigas, mokesčio už mokslą mokėjimo grafikus ir pan. Mokesčio už mokslą administravimui teko skirti ypatingą dėmesį, nes anksčiau minėtos Libano firmos bandydavo jo nesumokėti arba sumokėti mažiau. Ne kartą teko Libano pasitelkti studentų tėvus, norint iš firmų vadovų išreikalauti tą mokesčių. 1994 m. buvo pasirašytos pirmosios tiesioginės sutartys su studentais, 1995 m.

pradėjo plėstis šalių geografija: atvyko pirmoji studentė iš Izraelio, keli studentai iš Pakistano. Visos sutartys su Libano firmomis galutinai pasibaigė 1999 m., o 2000 m. pas mus jau studijavo apie 250 studentų iš 19 pasaulio valstybių.

Tik 1998 m. Lietuvoje buvo išleistas pirmasis Vyriausybės nutarimas dėl užsieniečių studijų. Iki tol užsieniečių studijos mūsų universitete (dar VGTU ir KTU) buvo egzistuojantis faktas, bet neminimas jokiuose valstybės teisės aktuose. Tokio nutarimo, matyt, reikėjo ne tik dėl mūsų veiklos, bet ir dėl startuosiančios 1999 m. Erasmus programos.

Norėjęsi pakalbėti apie patirties, organizuojant užsieniečių studijas, kaupimą. Tokios patirties Lietuvoje nebuvo. Stengėmės vadovautis universiteto nauda, universiteto prestižo puoselėjimu, sveika nuovoka. Nuolat konsultavomės su Latvijos Stradinio medicinos universiteto kolegėmis, kolegėmis iš VGTU, KTU, dalyvavome tarptautinėse mokyklose, neįkainojami buvo prof. V. Grabausko patarimai. Nors mūsų veikla Lietuvoje buvo labai novatoriška ir mes ilgą laiką buvome ir esame neabejotini šios srities lyderiai visame Baltijos šalių regione, Švietimo ir mokslo ministerija apie studijų tarptautiškumą, kaip apie teigiamą reiškinį, ėmė kalbėti tik prieš 4 metus.

2002 m., kai rektoriumi buvo išrinktas prof. R. Žaliūnas, užsieniečių studijoms buvo skirtas ypatingas dėmesys: mes persikėlėme į naujas puikias patalpas, įkurtas Tarptautinių ryšių ir studijų centras, šiam centrui buvo paskirtas tinkamas finansavimas. Laikai tada buvo labai sunkūs, galima

sakyti, patys sunkiausi: mūsų veiklą riboją įvairūs teisės aktai. Pats nepalankiausias mūsų veiklai buvo Užsieniečių teisinės padėties Lietuvoje įstatymas. Studentiškos vizos (leidimo laikinai gyventi Lietuvoje) gavimas užtrukdavo iki 9 mėnesių. Mažai padėjo nuolatiniai kreipimais į ministrus, Seimą, Migracijos departamentą. 2007 m. Lietuvai tapus Šengeno erdvės valstybe, padėtis iš esmės pasikeitė, nes Lietuvos vizų politika pasidarė tokia pati kaip ir kitų Šengeno šalių.

Mūsų universiteto intelektualus lobis – jo dėstytojai, kurie gali vienodai kokybiškai dėstyti lietuvių ir anglų kalbomis. Jų reikšmė užsieniečių studijoms yra pati svarbiausia, tik jų dėka vyksta sėkmingos keturios studijų programos: medicinos, odontologijos, farmacijos ir visuomenės sveikatos.

Aš baigiau savo veiklą Tarptautinių ryšių ir studijų centre 2007 m., dabar šiam centrui sėkmingai vadovauja prof. Ž. Padaiga. Vadovų kaita yra būtina kiekviename darbe, prof. Ž. Padaiga įneša naujų vėjų. Jiems pučiant, labai padaugėjo studentų iš Europos Sąjungos šalių, dabar jie vyrauja tarp naujai priimamų studentų. Tai dar kartą liudija apie išaugusią mūsų universiteto reputaciją.

Sveikinu Tarptautinių ryšių ir studijų centrą su gražiu jubiliejumi! Linkiu novatoriškų idėjų, gerų studentų, kolektyvo darbo harmonijos.

Taip pat šia proga noriu pasveikinti mūsų universiteto administraciją, visą akademinę bendruomenę, kuri nepabūgo sunkumų, nuoširdžiai dirbo, kaupė patirtį ir garsino mūsų Alma Mater.

Sudėtinga šlapimo pūslės operacija

Atkelta iš 1 p.

Pasak dr. S. Auškalnio, tokia operacija yra techniškai sudėtingesnė, tačiau ji padeda išlaikyti gyvenimo kokybę. Šia metodika atlikta šlapimo pūslės operacija Kauno klinikose antrąjį. Anksčiau buvo atlikta prieš dešimt metų.

Po šia metodika atliktos operacijos būna savų komplikacijų, būtinas specifinis priežiūros reikalavimas ankstyvasis ir vėlyvasis

pooperacinis laikotarpis. Dėl ilgalaikio žarnos gleivinės sąlyčio su šlapimu gali atsirasti tam tikri elektrolitų, vitaminų apykaitos sutrikimai. Taip pat naujai suformuotame rezervuare gali susidaryti akmenys, atsirasti infekcija. Naujai suformuota pūslė nėra jautri, todėl žmogus nejaučia, kada ji prisipildė. Būtina ją treniruoti, didinti talpą – dienas ir nakties metu šlapintis nustatytais laiko intervalais

ir t. t. Po operacijos yra tam tikra šlapimo nelaikymo rizika. Todėl ši operacija dažniausiai pasirenkama jauniems, motyvuotiems pacientams, kurie gali dažnai lankytis pas gydytoją, gali save prisižiuoti ir vertinti savo būklę.

Pasak medikų, po trijų mėnesių, nesant komplikacijų, pacientas galės tęsti darbinę veiklą.

Eglė Žemaitienė
Kauno klinikų atstovė spaudai

Atidengta paminklinė atminimo lenta

Atkelta iš 1 p.

Lietuvos gydytojų sąjungos prezidentas prof. Liutauras Labanauskas padėjo paminklinės lentos atidengimo iniciatyvini grupei: doc. N. Šimkienei, doc. Daliai Baliutavičienei ir doc. Vytautui Siudikui – bei čia susirinkusiems už aktyvią pilietinę poziciją.

„Kas nežino praecites ir jos negerbia, tas niekada neturės ir ateities“, – sakė prof. L. Labanauskas.

Populiariausias vaikų ligų gydytojas

Doc. Vytautas Siudikas pasakojo apie žinomo pediatro doc. A. Matulevičiaus gyvenimą, veiklą ir laimėjimus.

1933 m. kartu su doc. S. Žilinsku, doc. A. Garmumi ir gydytoju pulkininku leitenantu J. Trečioku pastatė namą A. Mickevičiaus gatvėje, Kaune. Doc. A. Matulevičius Panemunėje pastatė sanatoriją vaikams, sergantiems plaučių tuberkulioze.

1941 m. doc. A. Matulevičius Kaune įkūrė Vaikų infekcinę ligoninę, vadovavo jai iki 1948 m. Antrojo pasaulinio karo metais šioje ligoninėje buvo gydomi sunkiomis infekcinėmis ligomis sergantys vaikai. 1944 m. prof. V. Tumėnienei išvykus į užsienį, doc. A. Matulevičius ėmė vadovauti VDU MF vaikų ligų katedrai.

„1945 m. A. Matulevičius suteiktas docento vardas. Man irgi teko garbė klausytis jo paskaitų, jos buvo originalios, – prisiminė doc. V. Siudikas. – Atsivėsavo ligonius, pateikdavo įdomių faktų, kartais ir anekdotų papasakodavo. Stebino jo gebėjimas bendrauti su mažaisiais pacientais. Tuo metu jis buvo pats populiariausias Kauno vaikų ligų gydytojas. Pats docentas turėjo dvi dukras.“

Doc. A. Matulevičius – pirmasis Lietuvoje pediatras, parengęs ir 1949 m. apgynęs medicinos mokslų kandidato disertaciją, kuriu apibendrinu karo metų vaikų difterijos ypatumus.

1947 m. atkūrė Vaikų gydytojų mokslinę draugiją ir vadovavo jai iki 1956 m.

Doc. A. Matulevičius aktyviai dalyvavo Kauno medicinos draugijos veikloje, kurios posėdžiuose perskaitė daug pranešimų. Žurnale „Medicina“ publikavo daug straipsnių, buvo šio žurnalo sekretorius. Rengė straipsnius mokslo populiarinimo, sanitarinio švietimo, vaikų globos klausimais žurnalams „Darbas ir sveikata“, „Motina ir vaikas“, „Ūkininko knygynėlis“ ir kt.

Genialus paprastumu

„Doc. S. Žilinsko paskaitos buvo mėgiamos studentų, nes jis dėstė paprastai, suprantama kalba, – prisiminė doc. V. Siudikas. – Doc. S. Žilinskas parašė ir išleido pirmąjį ausų, nosies ir gerklės ligų vadovėlį lietuvių kalba. Doc. S. Žilinskas yra otoneurologijos Lietuvoje pradininkas. Jis patobulino neurologinių ligonių klausos ir vestibulinio analizatoriaus funkcijos tyrimą.“

„Tėvelis labai daug operuodavo, nes tuomet nebuvo antibiotikų“, – doc. V. Siudikas pacitavo doc. S. Žilinsko dukters, taip pat otorinolaringologės Jūratės Žilinskaitės – Kamaitienės prisiminimus.

Doc. S. Žilinskas 1931–1940 m. buvo Kauno karo ligoninės ausų, nosies ir gerklės ligų skyriaus vedėjas, 1940–1941 m. – II poli-

klinikos skyriaus vedėjas.

1944 m. prof. J. Zubkui išvykus į užsienį, doc. S. Žilinskas ėmė vadovauti VDU MF LOR katedrai.

1948 m. prie Kauno medicinos draugijos įkūrė otorinolaringologijos sekciją, kuri 1957 m. reorganizuota į Respublikinę mokslinę otorinolaringologijos draugiją ir jai vadovavo.

1956 m. apgynė medicinos mokslų kandidato disertaciją apie vestibulinės funkcijos sutrikimus, gydant tuberkuliozinį meningitą streptomycinu.

Tiesa, pareiga ir kolegiškumas

Buvęs Kauno burmistras, Liaudies Seimo narys, Pirmojo pasaulinio karo metu dirbęs gydytoju fronte, doc. A. Garmus, amžininkų liudijimu, pasinaudodamas savo pareigybėmis ir jų teikiamomis galimybėmis, visapusiškai padėjo gydytojams, redagavo žurnalą „Sveikata“.

Doc. A. Garmus 1932–1933 m. vadovavo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus sanatorijai Kaune.

1940–1941 m. doc. A. Garmus buvo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininku.

1940–1944 m. doc. A. Garmus buvo VDU MF biologijos katedros vedėju.

1940 m. doc. A. Garmus tapo Kauno burmistru, išrinktas Liaudies Seimo nariu. 1942 m. atskleidė šio Seimo rinkimų klastotę.

1942 m. nusikalto tarybinei santvarkai Kauno karo muziejuje vykusioje konferencijoje pasaligonius, pateikdavo įdomių faktų, kartais ir anekdotų papasakodavo. Stebino jo gebėjimas bendrauti su mažaisiais pacientais. Tuo metu jis buvo pats populiariausias Kauno vaikų ligų gydytojas. Pats docentas turėjo dvi dukras.“

1944 m. pasitraukė į užsienį. 1949 m. apsigyveno JAV, kur buvo aktyvus Tarptautinės kovos su tuberkulioze ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjungų veikėjas.

Šūkis: grįžti ir dirbti Lietuvai

Apie pulkininką leitenantą gydytoją Juozą Trečioką kalbėjo Pavadinimų sumanymo ir įamžinimo komisijos prie Kauno savivaldybės ekspertas, Vytauto Didžiojo karo muziejaus Naujausiųjų laikų karybos istorijos skyriaus vedėjas Algirdas Markūnas.

J. Trečiokas 1927–1940 m. dirbo Karo ligoninės chirurgijos, akių bei odos ir venerinių ligų skyriuose, jam buvo suteiktas pulkininko leitenanto laipsnis.

Nuo 1932 m. aktyviai dalyvavo gydytojų korpuso „Fraternitas Lituania“ veikloje. 1939 m. Kaune įsteigė Odos ir veneros ligų ligoninę bei jai vadovavo.

1944 m. pasitraukė į užsienį. Dirbo Vokietijoje, Jungtinių tautų pagalbos ir atstatymo organizacijoje (UNRRA).

1948 m. apsigyveno JAV, dirbo Jackonsvilio ir Manteno valstybinėje ligoninėse.

Artėja jubiliejus

„Doc. S. Žilinsko atminimas gyvas mūsų klinikoje – jo portretas kabo gydytojų kabinete. Atmintis gyva. Ji įprasmina ir atidengiant šią atminimo lentą, – sakė apie doc. S. Žilinską kalbėjęs LSMU Ausų, nosies ir gerklės ligų klinikos vadovas prof. Virginijus Ulozas. – Sausio mėn. bus 120 m. nuo doc. S. Žilinsko gimimo – rengiamės šią datą pažymėti. Doc. S. Žilinsko indėlis į mediciną grįstas trimis svariais darbais: jis yra otoneurologijos Lietuvos pradininkas, Lietuvos otorinolaringologų draugijos įkūrėjas bei pirmojo ausų, nosies

ir gerklės ligų vadovėlio lietuvių kalba autorius, iš kurio mokėsi jau daug gydytojų kartų, jo pagrindu parašytas kitas vadovėlis.

Prof. V. Ulozas prisiminė operacinės slaugytojos Elenos Kšiutskienės pasakojimą apie decento darbštumą ir norą padėti kuo daugiau pacientų: doc. S. Žilinskas labai daug operuodavo, net ir savo namuose – vonioje.

„Turbūt ir šiose namuose, kur šiandien atidengiama paminklinė atminimo lenta“, – sakė prof. V. Ulozas.

Pastato unikalumas

Doc. D. Baliutavičienė atkreipė dėmesį į patį namą, ant kurio pakabinta atminimo lenta:

„Ar atkreipėte dėmesį, kad namas ypatingas savo barokais? Pastato fasado dešinėje pusėje virš durų: doc. A. Matulevičius su vaiku (dešinėje) ir doc. S. Žilinskas su kolega (kairėje). Unikalumas namas – kito tokio nėra.“

Doc. S. Žilinsko dukra atminimo lentoje įamžintų medikų artimųjų vardu padėjo iniciatyvines grupes nariams, savo kurso draugams ir visiems, prisidėjusiems, kad ši lenta būtų įrengta, bei radusiems laiko darganotą lapkričio popietę pagerbti iškilus lietuvius.

Džiuljeta Kulvietienė

Lapkričio 17-oji – Pasaulinė lėtinės obstrukcinės plaučių ligos diena

Lėtinė obstrukcinė plaučių liga (LOPL) – lėtinė liga, pažeidžianti kvėpavimo takus. Ją sukelia ilgalaikis įkvėpimų kenksmingų dalelių ar dujų, dažniausiai tabako dūmų, poveikis plaučiams, nes kvėpavimo takų spindis susiaurėja ir orui sunku patekti į plaučius ir pasišalinti iš jų. LOPL pradžia dažnai nepastebima, ji progresuoja lėtai ir plaučių funkcija labiau sutrinka tik po ilgamečio, 10 metų ir ilgesnio, rūkymo ar nuolatinių dulkių, chemikalų poveikio. Ligos pradžioje simptomai minimalūs arba jų nėra, todėl pacientai į gydytojus nesikreipia, o liga dažnai diagnozuojama tik sulaukus vyresnio amžiaus. Tada ji jau būna gerokai išsėjęsi.

LOPL yra rimta sveikatos problema. Tai – viena pagrindinių sergamumo ir mirtingumo priežasčių pasaulyje. Šiandien ji nurodoma kaip ketvirtoji mirtingumo priežastis ir vienintelė lėtinė liga pasaulyje, dėl kurios didėja mirtingumas. Šiuo metu pasaulyje serga per 500 milijonų žmonių, kasmet miršta 3 milijonai, o Europoje – iki 300 tūkst. žmonių. Lietuvoje medicininės statistikos duomenimis sergančių LOPL pacientų skaičius siekia per 60 000, kasmet nuo jos miršta apie vieną tūkstantį asmenų. Numatoma, kad artimiausią dešimtmetį pasaulyje LOPL ir toliau plis, o mirtingumas nuo šios ligos didės. Taigi visuomenei tenka reikšminga ir vis didėjanti ekonominė bei so-

cialinė sergamumo šia liga našta. LOPL gydymas kainuoja daugiau negu astmos, ir 50–75 proc. šių sąnaudų tenka paslaugoms, kurių prireikia paūmėjus ligai.

Pasaulinė LOPL diena kasmet minima nuo 2002 m. Ja siekiama pabrėžti, kad dusulys ir kiti ligos simptomai nėra žmogaus fiziologinio senėjimo pasekmė, o gali būti pirmeji ligos požymiai. Kiekvienas rūkalius gali sirgti LOPL ir jam galima padėti, jei jis kreipsis pagalbos. LOPL dienos tikslas – atkreipti visuomenės, politikų, medikų dėmesį į didėjančią LOPL grėsmę, skatinti imtis profilaktikos priemonių, kuo anksčiau diagnozuoti ligą, laiku ir veiksmingai ją gydyti.

Eglė Žemaitienė

Lapkričio 18-oji – Tarptautinė nerūkymo diena

Pasaulio sveikatos organizacija nuolat pabrėžia, kad tabakas ir jo gaminiai nėra įprasta prekė. Prekyba tabako gaminiiais turi būti griežtai reguliuojama teisės aktais.

2004 m. Lietuvos ratifikuotoje PSO Tabako kontrolės pagrindų konvencijoje nurodytos efektyviausios rūkymo paplitimo mažinimo gairės, priemonės, kaip ratifikavusios konvenciją šalys turėtų mažinti tabako vartojimą ir priverstinį kvėpavimą tabako dūmais. Įgyvendinant Tarptautinės tabako kontrolės pagrindų konvencijos nuostatas, šiuo metu EN rengiama Tabako produktų direktyva, kurią priėmus ant tabako gaminių pakuočių atsirastų vaizdiniai išpėjimai apie žalą sveikatai ar net būti įdiegtos bendrosios tabako gaminių pakuotės. Vaizdiniai išpėjimai apie žalą sveikatai yra įrodyti kaip efektyvesni ir geriau suprantami vartotojų.

Įvertinti galimybę visiems Lietuvoje realizuojamiems tabako

gaminiais taikyti bendrinę pakuotę, kaip priemonę tabako gaminių patrauklumui sumažinti, yra numatoma šiuo metu rengiamoje tvirtinti Alkoholio ir tabako kontrolės 2011–2014 metų programoje. Šalia tabako gaminių kainų reguliavimo, jų prieinamumo ribojimo, rinkodaros kontrolės priemonių, daug dėmesio šioje programoje numatoma skirti visuomenės informavimui apie rūkymo žalą sveikatai. Skatinti rūkalius mesti rūkyti ir organizuoti prieinamą pagalbą metantiems rūkyti žmonėms – vienas iš svarbiausių šios programos uždavinių.

Kasmet minima Tarptautinė nerūkymo diena – gera proga atkreipti dėmesį į galimybes atsiskirti rūkymo sveikatos labui.

Tikimės, kad apsispręsti ir nuo 2010 m. lapkričio 18 d. neberūkyti padės ir Kauno jaunimo narkologijos pagalbos centro, savivaldybių visuomenės sveikatos biurų ir moksleivių – projekto „Blaivi klasė“ dalyvių organizuojama akcija „Paskutinis cigarečių pakelis“, kurios metu moksleiviai – akcijos dalyviai – įvairiose įstaigose ir žmonių susibūrimo vietose dalyvauja juosteles su užrašais „Paskutinis pakelis“. Akcijos tikslas – paskatinti rūkiančiuosius susimąstyti apie rūkymą ir įpareigoti pabandyti mesti rūkyti. Akcijos juosteles, kurias rūkalius galės užsiklijuoti ant cigarečių pakelio, moksleiviai galės parnešti rūkantiems šeimos nariams ar draugams, pažįstamiems.

Parengė Danguolė Šulienė, VPSC Priklausomybės ligų skyriaus vyr. specialistė

<p>Lietuvos sveikatos mokslų universiteto</p> <p>Medicinos akademija</p> <p>A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas</p> <p>„Ave vita“ red. tel. 407433, 327217, viet. tel. 1527, 1417 326202 (filialas LSMU LKK)</p> <p>Vietinis tel. 6202, Faksas 407433, el. paštas: avevita@kmu.lt</p> <p><i>Išleina kiekvieną penktadienį</i> http://www.kmu.lt/avevita/</p>
<p>Vyriausioji redaktorė</p> <p>Valdonė VALIENĖ</p> <p><i>mobil. (8 699) 59399</i></p>
<p>Redakcinės kolegijos pirmininkas:</p> <p>Renaldas JURKEVIČIUS</p> <p>Studijų reikalų prorektorius</p>
<p>Redakcinė kolegija:</p> <p>Daiva ZAGURSKIENĖ KMUK direktorė slaugai</p> <p>Kęstutis LEVIŠAUSKAS KMUK direktorius motinos ir vaiko sveikatos priežiūrai</p> <p>Algimantas TAMELIS Medicinos fakulteto dekanas</p> <p>Ingrida ULOZIENĖ Mokslu centro vadovė</p> <p>Agnė RAMONAITĖ Studentų atstovybės prezidentė</p>
<p>Korektorė</p> <p>Aida JAKIMAVIČIENĖ</p> <p>Operatorė</p> <p>Nijolė DRAGŪNIENĖ</p> <p>Maketuotoja</p> <p>Jelena BABACHINA</p>
<p>Leidiny skirtas dėstytojams, visuomenės sveikatos specialistams, studentams, rezidentams, gydytojams ir slaugos specialistams.</p>
<p>Spausdino UAB „Arx Baltica“ Veiverių g. 142B, Kaunas El. paštas: kaunas@arxbaltica.lt</p>
<p>Tiražas – 800 egz.</p>

Lietuvos diabeto asociacijos 20-ties metų minėjimas

Virginija Bulikaitė

LSDD pirmininkė

Lietuvos diabeto asociacija (LDA) nuo 1993 m. organizuoja renginius, skirtus Pasaulinei diabeto dienai paminėti (PDD). Kiekvienais metais gvildinama nauja PDD tema. Šių metų tema – „Diabeto kontrolės mokymas ir profilaktika“.

Norint atkreipti visuomenės dėmesį į cukrinio diabeto profilaktiką, skleisti žinias apie šios klaidingos ligos priežastis, požymius, gydymą ir komplikacijas, organizuojamos konferencijos, diabeto eisenos ir kiti renginiai. Diabeto dieną pažymi ne tik pacientai, bet ir politikai, sveikatos priežiūros profesionalai. Šiais metais PDD konferencija „Diabeto kontrolės mokymas ir profilaktika“ buvo skirta LDA 20-ties metų veiklos sukakčiai paminėti. Minėjimas prasidėjo šventine eiseną Gedimino prospektu nuo Seimo rūmų iki Katedros aikštės. Eisenoje dalyvavo LDA nariai, cukriniu diabetu sergantys pacientai ir jų artimieji, Sveikatos ministerijos atstovai, gydytojai, slaugytojai, rėmėjai. Visus Lietuvos diabeto asociacijos narius ir prezidentę Vidą Augustinienę pasveikino Sveikatos apsaugos ministerijos

Iš kairės: Kauno klinikų vaikų slaugytoja diabetologė, LSDD pirmininkė V. Bulikaitė, Birštono sanatorijos „Versmė“ slaugytoja diabetologė Birutė Bartkevičiūtė, „Bayer“ atstovė Gintarė Lagunavičienė atvyko paminėti LDA 20-mečio.

atstovė Genovaitė Paulauskienė ir Valstybinės ligonių kasos atstovė Irma Medžiaušaitė. Sveikinimo žodį tarė LDA Garbės narys prof. Juozas Steponas Danilevičius, Lietuvos endokrinologų draugijos vardu sveikino prof. habil. dr. Antanas Norkus. Lietuvos slaugytojų diabetologų draugijos (LSDD) vardu pasveikino pirmininkė Virginija Bulikaitė (LSDD šiemet taip pat paminėjo veiklos 20-metį). Pranešimą apie diabeto kontrolės mokymą ir profilaktiką skaitė slaugytoja diabetologė Aldona Danylienė,

LDA 20-ties metų veiklą apžvelgė LDA prezidentė V. Augustinienė. Gydytoja endokrinologė Laimutė Jusienė skaitė pranešimą „Inkretinai – nauja 2 tipo cukrinio diabeto gydymo galimybė“. Konferencijos dalyviai turėjo galimybę pamatyti Tarptautinės diabeto federacijos sukurtą filmą „Gyvenimas vaikui“. Renginio metu buvo atliekami gliukozės kiekio kraujyje tyrimai, kaulų mineralinio tankio tyrimai osteoporozėi nustatyti, buvo galima išgysyti literatūros apie cukrinį diabetą.

Vėlinių oktava

Kauno universitetuose lapkričio pirmąją savaitę, Vėlinių oktavo (aštuondienį), tradiciškai buvo meldžiamasi už mirusius.

Lapkričio 1 d., Vėlinių išvakarėse, Kaune buvo surengta tradicinė socialinė akcija „Sielų upė“. Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto studentų atstovybės iniciatyva jau devintą kartą Kauno senamiestyje nušvito žvakių šviesa. Šia akcija organizatoriai ragina kauniečius ir miesto svečius prisiminti visus mirusiuosius, o ypač tuos, kurių gyvenimas yra pamirštas, bei artimuosius, kurių kapų negalime aplankyti. Tai galimybė stabtelėti ir susimąstyti, kad šiuolaikiniame skubančiame pasaulyje daug žmonių miršta visiškai apleisti. „Sielų upė“ akcija gimė kaip atsvara iš Vakarų mėgdžijamam Helovino šventimui. Organizatoriai siekia atkreipti dėmesį į gražias ir galias lietuvių kultūros tradicijas. 17–23 val. kiekvienas galėjo prisidėti prie šios taurios akcijos uždeges organizatorių padovanotą ar savo atsineštą žvakelę. Kasmet akcija „Sielų upė“ sulaukia vis didesnio visuomenės ir užsienio svečių susidomėjimo. Jau antrus metus žiburėlių upės tėkmė nusidriekė nuo Kauno Šv. apaštalo Petro ir Povilo arkikatedros bazilikos senamiesčiu, Laisvės alėja iki Šv. Arkangelo Mykolo (Iglulos) bažnyčios. Šios

Prof. Vaiva Lesauskaitė.

akcijos metu buvo uždegtos penki tūkstančiai žvakučių.

Antrą kartą bendradarbiaujant su Kauno akademine sielovada vyko Taize pamaldos. Šį kartą jos buvo surengtos Kauno Šv. Arkangelo Mykolo (Iglulos) bažnyčioje. Pamaldų laikas buvo parinktas atsivėlgiant į Arkikatedroje vykusias šv. Mišias, kurias aukojo Kauno arkivyskupas metropolitais Sigitas Tamkevičius. Maldoje

už mirusius buvo siekiama suvienyti visi krikščionys. Taize pamaldoms vadovavo Lietuvos sveikatos mokslo universiteto LSMU kapelionas kun. Artūras Kazlauskas, maldavimus skaitė Vytauto Didžiojo ir Kauno technologijos universiteto (VDU ir KTU) studentai.

Lapkričio 2 šv. Mišios už mirusiuosius LSMU ir Kauno klinikų bendruomenių narius aukotos Universiteto klinikų Šv. Luko koplyčioje ir LSMU centrinių rūmų koplyčioje. CR koplyčioje liturgijai vadovavo LSMU kapelionas kun. A. Kazlauskas. Skaitinius skaitė mokslo prorektorė prof. Vaiva Lesauskaitė ir sielovados koordinatė Giedoje Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčios jaunimo atstovės. Homilijoje kapelionas kalbėjo, kad vėlinių žvakės turi mums priminti Vėlykų nakties laužą – Prisikėlimo Šviesą. Kapelionas linkėjo, kad per Vėlines ir mūsų gyvenime būtų šviesu ir šilta ne nuo žvakių, o nuo Jėzaus, kuris visada yra šalia.

Svetlana Adler-Mikulėnienė

Paminėta Pasaulinė diabeto diena

Virginija Bulikaitė

LSDD pirmininkė

Paagal Tarptautinės diabeto federacijos (TDF) atlaso duomenis, pasaulyje cukriniu diabetu serga 285 mln. žmonių ir prognozuojama, kad 2030 m. šis skaičius gali išaugti iki 430 mln. Sveikatos informacijos centro duomenimis, 2009 m. įregistruota daugiau nei 72,5 tūkstančio diabetu sergančių žmonių.

Nuo 1991 m. insulino atradėjo F. Bantingo gimimo diena (lapkričio 14 d.) minima kaip Pasaulinė diabeto diena. Šią dieną stengiamasi atkreipti visuomenės dėmesį į cukrinio diabeto keliamas problemas. Jei žmogus profilaktiškai nesitikrina gliukozės kiekio kraujyje, apie tai, kad serga 2 tipo cukriniu diabetu, gali sužinoti pavėluotai, jau prasidėjus lėtinėms komplikacijoms. Diabeto dieną, siekiant profilaktiškai iširti kuo daugiau žmonių, organizuojamos gliukozės kiekio kraujyje tyrimo akcijos.

Šiemet LSMU endokrinologijos būrelio studentai ir Lietuvos slaugytojų diabetologų draugija suvienijo jėgas ir Pasaulinei diabeto dienai paminėti organizavo du renginius. Vienas renginys buvo skirtas visuomenei, kitas – sergantiems diabetu pacientams.

Lapkričio 14 d. Kauno prekybos centre „Mega“ lankytojus pasitiko būrys baltais chalatais pasipuošusių būsimųjų gydytojų. Praeiviams buvo įteikiami ženkliukai ir lankstinukai su mėlyno

rato simboliu, reiškiančiu vienybę, sveikatą ir gyvybę. Visi buvo kviečiami vienyti prieš diabetą. Buvo dalijamas atmintinės, nurodančios, kaip atpažinti diabeto požymius, pastebėti komplikacijas, sveikai maitintis. Gliukozės kiekis kraujyje buvo iširtas beveik 350 žmonių. Kiekvienam buvo paaiškintos gliukozės kiekio kraujyje normos prieš valgį ir po valgio, radus šiek tiek didesnį rodiklį, buvo rekomenduota tyrimą pakartoti kitą dieną, pasitarti su gydytoju. Visiems nurodėme 1 tipo cukrinio diabeto požymius – troškulį, dažną šlapinimąsi, nuovargį, blogai gyjančias žaizdas, svorio mažėjimą, vėmimą. Paaiškinome, kad susirgus 2 tipo cukriniu diabetu, šie požymiai gali būti labai neryškūs, todėl žmogus gali ilgai nežinoti, kad serga. Kalbėjome, kad 2 tipo cukriniu diabetu rizikuoja susirgti nutukę, mažai judantys, nesveikai besimaitinantys,

vyresnio amžiaus žmonės. Aiškino, kad sveika mityba ir fiziniu aktyvumu palaikant normalų kūno svorį, galima užkirsti kelią 2 tipo cukriniu diabetui. 1 tipo diabetu dažniau serga vaikai ir jaunimas. Deja, šiuo metu 1 tipo cukrinio diabeto priežastys nėra žinomos, o profilaktikos nėra.

Visi pageidaujantys žmonės apžiūrėjo apie cukrinį diabetą parengtą ekspoziciją, uždavė dominančius klausimus. Prie stalių, kur buvo matuojamas arterinis kraujospaudimas, aiškinami sveikos mitybos principai ir fizinio aktyvumo reikšmė, rikiavosi eilės žmonių. Buvo dalijami žingsniamačiai, kad žmonės galėtų įvertinti savo fizinį aktyvumą ir įsitikinti ar vykdo rekomendacijas nužingsniuoti kasdien apie 10 000 žingsnių. Visiems dalyviams koncertavo „Vaikų dainos teatras“.

Lapkričio 16 d. Klinikų endo-

krinologijos korpuse įvyko renginys, skirtas sergantiems cukriniu diabetu pacientams. Dalyvavo apie 50 diabetu sergančių žmonių iš Kauno diabeto klubų „Insula“ ir „Aronija“, buvo pakviesti ir diabetologijos skyriaus pacientai. Sveikinimo žodį dalyviams pasakė prof. J. Danilevičius, endokrinologijos būrelio studentė Rasa Ambrasiūtė ir LSMU studentė, brasaitė skaitė pranešimą „Sveika mityba sergant cukriniu diabetu“, o Aistė Kurpiūtė parengė pranešimą „Diabetinė pėda“. Dalyviai pažūrėjo ir aptarė filmą „Gyvenimas vaikui“. Buvo matuojamas dalyvių arterinis kraujospūdis, ūgis ir svoris, apskaičiuojamas kūno masės indeksas, dalijami žingsniamačiai. Buvo tiriama gliukozės kiekis kraujyje, tiriamos pacientų venos, slaugytoja diabetologė I. Ulpaitytė tyrė pėdas. Visus pageidaujantius pagilinti mitybos žinias žmonės šėšios slaugytojos pakvietė mo-

kytis ir diskutuoti apie mokomųjų žemėlapių naudojimą (neseniai mūsų šalyje pradėtas naudoti pacientų mokymo metodas). LSDD narės, Endokrinologijos klinikos vyr. slaugytojos-slaugos administratorės Z. Korienė ir R. Pilkauskienė, slaugytojos diabetologės V. Bulikaitė, A. Krivolap, D. Silvestraviciūtė ir LSMU studentė, Birštono sanatorijos „Versmė“ slaugytoja B. Bartkevičiūtė dalyvavo mokymo seminaruose, kad galėtų mokyti pacientus naudodamos žemėlapius.

Nepamiršti ir mažieji cukriniu diabetu sergantys pacientai. Išradinti būsimieji gydytojai, apsilankę vaikų endokrinologijos skyriuje, kaip ir kasmet, suteikė vaikams daug džiugių akimirų. Linksmi žaidimai, užduotys, dovanos, muilo burbulų pūtimas praskaidrino mažųjų dieną, o filmas „Gyvenimas vaikui“ privertė susimąstyti.

Endokrinologijos būrelio studentai Diabeto dieną organizuoja jau šešeri metai. Endokrinologijos būrelis – vienas aktyviausių SMD, jo mokslinis vadovas – prof. G. Kazanavičius.

Šiuo metu būrelis vienija 85 narius (pirmininkė – Ernesta Puidokaitė), kurie aktyviai rengia mokslinius darbus, pranešimus, organizuoja konferencijas, vykdo akcijas. Jų metu dalijasi endokrinologijos srities žiniomis su kolegomis, visuomene ir pacientais. Vienas aktyviausių būrelio narių Rokas Laurinaitis jau ne vieną vasarą savo atostogų metu dirba vadovu cukriniu diabetu sergančių vaikų vasaros stovyklose.

Džiugu, kad studentai tokie veiklūs ir entuziastingi, jau kuriantys būsimų švietimo renginių planus. Mokymas yra svarbiausia diabeto komplikacijų ir profilaktikos priemonė.

Gruodžio 20 d. 14 val.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijos dr. St. Jankausko auditorijoje (Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas), viešajame Zootechnikos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Giedriaus Sauliūno daktaro disertacija „Lietuvos juodmargių galvijų populiacijos genealoginės struktūros ir giminingo poravimo laipsnio tyrimai“** (biomedicinos mokslai, zootechnika – 13 B)

Mokslinė vadovė – prof. dr. **Vida Juozaitienė** (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija, biomedicinos mokslai, zootechnika – 13 B)

Zootechnikos mokslo krypties taryba:

Pirmininkas – prof. habil. dr. **Romas Gružas** (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija, biomedicinos mokslai, zootechnika – 13 B)

Nariai:

Prof. dr. **Vigilijus Jukna** (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija, biomedicinos mokslai, zootechnika – 13 B)

Prof. dr. **Iona Teodora Miceikienė** (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija, biomedicinos mokslai, zootechnika – 13 B)

Prof. dr. **Algimantas Paulauskas** (Vytauto Didžiojo universitetas, biomedicinos mokslai, biologija – 01 B)

dr. **Antanas Šarkinas** (Kauno technologijos universiteto Maisto institutas, technologijos mokslai, chemijos inžinerija – 05 T)

Oponentai:

Dr. **Nijolė Pečiulaitienė** (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija, biomedicinos mokslai, zootechnika – 13 B)

Dr. **Dalius Butkauskas** (Gamtos tyrimų centro Ekologijos institutas, biomedicinos mokslai, biologija – 01 B)

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijos bibliotekoje (Tilžės g. 18, LT-47181, Kaunas)

Mokslo centras

Gruodžio 23 d. 11 val.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijos dr. S. Jankausko auditorijoje (Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas), viešajame Zootechnikos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Natalijos Krasnopirovos daktaro disertacija „Galvijų augimo hormono, leptino ir miostatino genų įvairovė bei įtaka ūkinėms savybėms tarp Lietuvoje veisiamų galvijų“** (biomedicinos mokslai, zootechnika – 13 B)

Mokslinė vadovė – prof. dr. **Iona Teodora Miceikienė** (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija, biomedicinos mokslai, zootechnika – 13 B)

Zootechnikos mokslo krypties taryba:

Pirmininkas – prof. habil. dr. **Romas Gružas** (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija, biomedicinos mokslai, zootechnika – 13 B)

Nariai:

Dr. **Natalija Burbulis** (Lietuvos žemės ūkio universitetas, biomedicinos mokslai, agronomija – 06 B)

Dr. **Sigita Kerzienė** (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija, biomedicinos mokslai, zootechnika – 13 B)

Doc. dr. **Sigitė Kušienė** (Lietuvos miškų institutas, biomedicinos mokslai, biologija – 01 B)

Dr. **Nijolė Pečiulaitienė** (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija, biomedicinos mokslai, zootechnika – 13 B)

Oponentai:

Prof. dr. **Vida Juozaitienė** (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija, biomedicinos mokslai, zootechnika – 13 B)

Prof. habil. dr. **Aniolas Sruoga** (Vytauto Didžiojo universitetas, biomedicinos mokslai, biologija – 01 B)

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijos bibliotekoje (Tilžės g. 18, LT-47181, Kaunas)

Mokslo centras

KMI XIX laidos 1970 m. Gydomojo fakulteto absolventų dėmesiui

Gruodžio 11 d. organizuojamas bendrakursių susitikimas.
Telefonai pasiteirauti: V. Petrenko – 8 (698) 75717,
L. Linonienė – 8 (686) 85319.

LSMU SA – „Survival game“ nugalėtoja!!

Spalio 23–24 d. vyko išgyvenimo žaidimas miške – „Survival game“.

Jame dalyvauti galėjo visos Lietuvos aukštosios mokyklos, tačiau aktyviausi buvo VU bei MRU studentai, surinkę daugiausia komandų. Šį ekstremalų žaidimą jau 8-ąjį kartą rengė VU SA. Jį įgyvendinti padėjo Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnų taryba.

Kiekvieną komandą sudarė 4 žmonės, tarp jų turėjo būti nors viena mergina. LSMU SA komandą sudarė – LSMU MA MF studentai – Aušra Demereckaitė, Dovilė Ankudavičiūtė, Vytenis Simenas bei VSF studentas – Dima Vekilijus. Mūsų komanda buvo išskirtinė – turėjome ne vieną merginą. Galutinis rezultatas – pergalė – pademonstravo, kad merginos komandoje ne trūkumas, bet didelis privalumas.

Manome, kad VU SA pasiekė numatytą renginio tikslą – akademinis jaunimas ne tik buvo skatinamas sportinei ir pramoginei veiklai, bet ir parsivežė daugybę

įspūdžių, naujos patirties ir nemažai naujų kontaktų socialiniame portale – Facebook.

„Survival game“ metu reikėjo naudotis ne tik raumenimis, bet ir smegenimis. Žaidimo metu reikėjo dirbti kaip vienai komandai – pa-

dėjo ir savaitę prieš šį žaidimą LSMU SA surengti mokymai apie „Komandinį darbą“. Ši 4 žmonių komanda parvežė pirmąją taurę naujai studentų savivaldai. Džiaugiamės puikiais komandos rezultatais.

Konkursai

Slaugos fakulteto studentams įsteigta Birutės Petrikas vardo stipendija

Šią vasarą Medicinos akademijoje lankėsi svečias iš Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) – ponas Aloyzas Petrikas, kuris savo žmonos Birutės Petrikas atminimui įsteigė **dvi vardines stipendijas slaugos studijų krypties pirmosios studijų pakopos (bakalauro) ir antrosios studijų pakopos (magistrantūros) studentams.**

Birutė Judita Lipnickaitė-Petrikas gimė Kaune, vėliau su šeima persikėlė gyventi į Vilnių. Likimas nubloškė Birutę į Vokietiją, kur ji pokario metais baigė lietuvių gimnaziją, vėliau su šeima išvyko gyventi į Angliją. Jungtinėje Karalystėje ji baigė gailingųjų slaugytojų mokyklą Oldhame, vėliau mokslus tęsė Pace universitete (JAV). Puikiai išlaikiusi egzaminus ir gavusi slaugytojos licenziją pradėjo dirbti Niujorko French ligoninės operacinėje.

Birutė Petrikas, augindama vieną sūnų ir dvi dukteris, pradėjo dirbti Plainview ligoninės gimdymo skyriaus vyresniąja slaugytoja. Vėliau su šeima persikėlė gyventi į Konektikuto valstiją ir nuo 1973 m. devynerius metus dirbo vyresniąja slaugytoja White Plain centrinėje ligoninėje. Nuo 1973 m. iki 1981 m. Birutė dirbo direktoriaus pavaduotoja slaugai, vadovavo operacinės darbui, taip pat 7 metus dirbo pooperaciniame sektoriuje. Nuo 1988 metų Birutė Petrikas dirbo White Plain centrinės ligoninės slaugos direktore.

Birutė ne tik mokėjo suburti darnų kolektyvą, puikiai sutarė su personalu, bet ir buvo besąlygiškai atsidavusi darbui, daug metų dirbo su pacientais bendruomenėje. Būdama vadovė ji aktyviai dirbo slaugos vadybos, infekcijų kontrolės, operacinės bei pooperacinės priežiūros, pagyvenusių ligonių slaugos srityse, buvo aktyvi įvairių komitetų narė.

Birutės Petrikas darbai šioje ligoninėje buvo pripažinti kaip vieni reikšmingiausių to meto darbų ir ji su didžiausia pagarba 1991 m. sausio 31 d. buvo apdovanota ligoninės direktorių tarybos Garbės raštu.

Fakulteto bendruomenė didžiuojasi ir džiaugiasi atsiradusia galimybe Birutės Petrikas vardo stipendijas skirti dviem gerai besimokantiems, aktyviems ir žingeidiems studentams, studijuojantiems slaugos krypties studijų programoje.

Jūratė Macijauskienė, Slaugos fakulteto dekanė

Vydūno draugija premijuos

Vydūno draugija yra numatysiu premijuoti geriausias 2011 m. ginamus Vydūnui skirtus humanitarinių ir socialinių mokslų magistro darbus. Vertinimui pristatomi magistro darbai gali būti iš filosofijos, religijos, tyros, literatūrologijos, kalbotyros, menotyros, sociologijos, kultūrologijos, istorijos, etnologijos, knygotyros, žurnalistikos, edukologijos, psichologijos, politologijos, o taip pat iš medicinos sričių. Gali būti pristatomi ir kaip magistro darbai apginti dailės, muzikos, kino kūriniai, režisuoti spektakliai ir aktoriniai vaidmenys.

Priimami tik dešimčia ar devyniais balais įvertinti magistro darbai ir meno kūriniai.

Komisijos geriausiai įvertintų darbų autoriams bus skiriamos trys premijos: pirmoji – 3000 litų, antroji – 2000 litų, trečioji – 1000 litų.

Darbai kartu su vadovų ir oficialių oponentų recenzijomis, patvirtintomis aukštojoje mokykloje, kur darbas apgintas, iki 2011 m. liepos 1 d. pristatomi į Lietuvos literatūros ir tautosakos institutą (Antakalnio g. 6, Vilnius), pažymint „Vydūno draugijai“. Apie vertinimui numatytą pristatyti magistrinių spektaklių, vaidmenų ar kitokių meno kūrinių peržiūras Vydūno draugija informuojama ne vėliau kaip savaitę iki peržiūros.

Informacija teikiama telefonais: 8 (689) 71300 (Vaclovas Bagdonavičius), 8 (656) 68205 (Aušra Martišiūtė); el. paštu: vacysbag@gmail.com, martisiute@liti.lt.

Vydūno draugija

Paroda

Iki gruodžio 15 d. Bibliotekoje ir informacijos centre veikia Kaune gyvenančio prancūzų dailininko Gilles Vuillard tapybos ir piešinių paroda.

Autorius trumpai pristato savo parodą: „Esu Gilles Vuillard, man 40 metų, studijavau menus ir antropologiją Prancūzijoje. Be formalizmo tapau ir piešiu iš natūros kasdieninių žmonių gyvenimą, senus medinius namus, gatves, kvartalus... Medinė architektūra – išskirtinis ir savitas Lietuvos bruožas, tai tarsi šios šalies parašas. Architektūriniai potėpiai, kuriais šie pastatai buvo nutapyti, yra tokie orūs.“

Šiais metais aš surengiau šešias parodas Kaune, vieną Vilniuje, taip pat bendradarbiauju su galerijomis Paryžiuje. Kitą pavasarį platus mano darbų ciklas bus eksponuojamas Gaono muziejuje Vilniuje.“

Maloniai kviečiame apsilankyti!

Žmogus – tik žemės svečias,
Ir turi jis sugrįžt namo,
Bet kaip sunku išleisti jį į kelią,
Kurio negrįžta niekas atgalios...

Gydytoją chirurgę Daivą Čepulienę
skaudžią netekties valandą, mirus tėveliui,
nuoširdžiai užjaučia Kauno klinikų
Krūties chirurgijos skyriaus kolektyvas.

LIETUVOS SVEIKATOS
MOKSLŲ UNIVERSITETAS

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSA
EITI ŠIAS PAREIGAS:

Medicinos akademijoje:

Medicinos fakultete:

1 docento (1,0 et.) Biochemijos katedroje,
1 lektoriaus (1,0 et.) Fiziologijos katedroje,
3 lektorių (0,5 et., 0,5 et. ir 0,25 et.) ir 1 asistento (0,5 et.) Patologinės anatomijos klinikoje,
1 docento (0,75 et.) ir 2 lektorių (0,25 et. ir 0,25 et.) Radiologijos klinikoje.

Slaugos fakultete:

1 lektoriaus (1,0 et.) Slaugos ir rūpybos katedroje.

Biomedicininį tyrimų institute:

1 vyresniojo mokslo darbuotojo (0,5 et.) Aplinkos ir sveikatos tyrimų laboratorijoje,
1 vyriausiojo mokslo darbuotojo (0,25 et.) Intensyviosios terapijos ir kraujotakos tyrimų laboratorijoje,
1 vyriausiojo mokslo darbuotojo (0,5 et.) Patochemijos laboratorijoje.

Pretendentai turi atitikti pareigybes kvalifikacinius reikalavimus pagal Lietuvos sveikatos mokslų universiteto rektorius 2010 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. V-62 patvirtintą Lietuvos sveikatos mokslų universiteto dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas eiti laikinąjį konkursų organizavimo ir atestavimo tvarką. Dokumentus pateikti iki gruodžio 19 d. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Personalo tarnybai (kamb. Nr. 108, A. Mickevičiaus g. 9, Kaunas).

Papildoma informacija pateikta Lietuvos sveikatos mokslų universiteto tinklalapyje www.kmu.lt. Pasiteirauti tel. 8 (37) 327270.

Prof. Remigijus Žaliūnas, laikinai einantis rektorius pareigas

Lapkričio 22 d. 14 val.

Kauno klinikų Didžiojoje auditorijoje (Eivenių g. 2, Kaunas) Vaikų ligų klinikos doc. Rimantas Kėvalas skaitys viešąją paskaitą „Trauminis ir pohipoksinis galvos smegenų pakenkimas vaikams. Kur mes esame šiandien?“

DĖMESIO – PATIKSLINIMAS!

Lapkričio 22 d. 11.30 val.

Kauno klinikų MLK 430 aud. (Eivenių g. 4) LSMU MA VSF Profilaktinės medicinos katedros doc. Linas Šumskas skaitys viešąją paskaitą „Sveikatos politikos ir jos strategijų teoriniai aspektai“.

VARDINIŲ STIPENDIJŲ KONKURSA VISŲ MEDICINOS AKADEMIJOS FAKULTETŲ STUDENTAMS

Studentai (pagrindinių, vientisųjų ir antrosios studijų pakopos, pradedant trečiuoju semestru), norintys dalyvauti vardinių stipendijų konkurse, iki 2010 m. gruodžio 6 d. į LSMU MA Studentų atstovybę turi pristatyti šiuos dokumentus:

1. Prašymą Rektorius vardu vardinei stipendijai gauti.
2. Dekanato patvirtintą pažymą apie bendrą studijų vidurkį.
3. Trumpą autobiografiją.
4. Aktyvų dalyvavimą studentiškoje veikloje ar remtinumą (studentai, kurie yra netekę tėvų ar globėjų, turintys neįgalius tėvus arba yra iš daugiavaikių šeimų) įrodančius dokumentus.
5. Kitus pasiekimus įrodančius dokumentus (kopijas).

Pastaba.

1. Bendras studijų vidurkis turi būti ne mažesnis kaip 8 balai.
2. Stipendija neskirama studentams, kuriems 2010/2011 m.m. jau paskirta stipendija iš kitų rėmimo fondų.

Komisijos posėdis įvyks gruodžio 8 d. 14 val. Universiteto centriniuose rūmuose 103 kab. Studentų pateiktus prašymus, dalyvavimas būtinas.

Prof. Renaldas Jurkevičius, Studijų reikalų prorektorius, komisijos pirmininkas

Lapkričio 26 d. 9 val.

Gerbiamieji slaugos specialistai, maloniai kviečiame dalyvauti respublikinėje konferencijoje „Anestezija. Skausmo valdymo sprendimai“, kuri vyks Kauno klinikų Didžiojoje auditorijoje (III aukštas, Eivenių g. 2, Kaunas). Renginio dalyviams bus išduoti 6 val. KMU mokymo pažymėjimai. Tel. pasiteirauti: 8 (37) 326493, 327152.

PROGRAMA

9.00–10.00 val. Registracija

10.00 val. Konferencijos atidarymas. S. Gružauskienė, Lietuvos chirurgijos slaugos specialistų draugijos pirmininkė

10.10 val. Paciento priežiūra po anestezijos. Dr. A. Macas, Anestezilogijos klinikos vadovas

10.30 val. Skausmo malšinimas po akušerinių ginekologinių operacijų. Doc. K. Rimaitis, Anestezilogijos klinika

11.00 val. Vaikų anestezijos ypatumai. Gyd. L. Lukošienė, Anestezilogijos klinika

11.20 val. Anestezijos slaugytojos darbas širdies chirurgijos operacinėje. Dr. R. Vilmantaitė, Širdies, krūtinės ir kraujagyslių chirurgijos klinika

11.40 val. Anestezijos ir slaugos ypatumai neurochirurgijos operacinėje. Slaugos magistrė L. Stanionienė, Anestezilogijos klinika

12.00–12.30 val. Pertrauka

12.30 val. Anestezijos slaugytojos vaidmuo, atpažįstant alergines reakcijas. Anestezijos slaugytoja O. Mickevičiūtė, Anestezilogijos klinika

12.50 val. Skausmo gydymo tarnybos darbo organizavimas: slaugos aspektai. Slaugos magistrė I. Bielskienė, Anestezilogijos klinika

13.10 val. Kognityvinės elgesio terapijos taikymas skausmui mažinti. Psichologė J. Boguzienė

13.30–14.00 val. Diskusijos. Konferencijos uždarymas

LSMU MA Anestezilogijos klinika, Lietuvos chirurgijos slaugos specialistų draugija

Lapkričio 26 d. 14 val.

Kviečiame dalyvauti mokslinėje praktinėje konferencijoje „Gimdymas XXI amžiuje. Laikas pokyčiams“, kuri vyks Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos Didžiojoje auditorijoje (Eivenių g. 2 Kaunas).

Konferencija skirta gydytojams akušeriams ginekologams, akušerėms. Dalyviams bus teikiami 3 val. kvalifikacijos kėlimo pažymėjimai. Renginys nemokamas. Bus sinchroninis vertimas. Informacija tel.: 8 (37) 326701 arba 8 (616) 70028 (I. Karašauskienė).

PROGRAMA

14.00–15.00 val. Registracija

15.00 val. Gimdymo tendencijos ir rizikos XXI a. Doc. R. Mačiulevičienė (LSMU MA Akušerijos ir ginekologijos klinika)

15.25 val. Ką galime padaryti, kad gimdymas būtų lengvesnis ir saugesnis? Dr. Andreas F. Schaub (OB/GYN FMH Founder, fondo HCB Happy Child Birth Holding steigėjas ir pirmininkas, Šveicarija)

16.10 val. Fiziologinio gimdymo perdavimas akušerėms: naudos ir rizikos. Dr. T. Biržietis (LSMU MA Akušerijos ir ginekologijos klinika)

16.35–16.50 val. Diskusijos. Kavos pertraukėlė

16.50 val. Gimdymas po cezario pjūvio operacijos. Gyd. K. Ramonaitienė (LSMU MA Akušerijos ir ginekologijos klinika)

17.10 val. Fiziologinio gimdymo priežiūros protokolas ir patirtis. Akušerė B. Petrošienė/V. Stankevičiūtė (LSMU MA Akušerijos ir ginekologijos klinika)

17.25 val. Gimdymas. Ko bijo ir kuo pasitiki Lietuvos ir kitų Europos šalių moterys? Gyd. I. Karašauskienė

17.40–18.00 val. Diskusijos

Lietuvos akušerių ginekologų draugija, LSMU MA Akušerijos ir ginekologijos klinika

